

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
gp.ukom@gov.si

Številka: 11014-630/2012-2
Datum: 21.5.2012

Zadeva: Odgovor: Predlagam.vladi predlog 2900: sprememba meril za ugotavljanje upravičenosti do Zoisove štipendije

Spoštovani!

Dne 15.5.2012 smo na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve s strani spletnega portala Predlagam.vladi.si prejeli pobudo za spremembo meril za ugotavljanje upravičenosti do Zoisove štipendije.

V mnenju je izpostavljeno, da merila za ugotavljanje upravičenosti do štipendije za visokošolsko raven izobraževanja niso pravična, saj so enaka za vse štiri slovenske univerze. V predlogu državljan predlaga korekcijski faktor za bolj oziroma manj zahtevne fakultete ter hkrati dodaja, da poseben problem predstavlja subjektivnost ugotavljanja ravni zahtevnosti posamezne univerze. Nekateri komentariji državljanov na spletni strani [predlagam.vladi](http://predlagam.vladi.si) so predlog podprli, drugi želijo obuditi star sistem Zoisovega štipendiranja..

Že kar nekaj časa praksa, stroka in strokovna javnost opozarjajo, da so zahteve sodobne družbe prerasle tog sistem Zoisovega štipendiranja. Prvi poizkus rešitve je v letu 2007 prinesel nov Zakon o štipendiranju.

V praksi se je žal izkazalo, da zastavljen koncept Zoisovega štipendiranja z - v primerjavi s staro zakonodajo - nekoliko spremenjenimi merili za ugotavljanje upravičenosti do štipendije še vedno podpira nagrajevanje najbolj pridnih in ne nujno dejansko nadarjenih, ki bi z izjemnimi dosežki izkazovali dodano vrednost pridobljenega znanja oziroma potencialov nadarjenosti.

Zakon o štipendiranju za upravičenost do štipendije na visokošolski ravni še vedno določa izpolnjevanje enega izmed naslednjih kriterijev:

- je maturant z izjemnim splošnim uspehom - zlati maturant,
- povprečna ocena najmanj 8,5 ali več,
- uvrstitev med najboljših 5% študentov v svoji generaciji,
- izjemni dosežki na posameznem področju družbenega življenja ne glede na letnik šolanja.

Za izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja se štejejo zlasti:

- najvišja mesta na državnem tekmovanju,
- priznanja za najboljše raziskovalne naloge,
- udeležba in najvišja mesta na mednarodnem tekmovanju po predhodnem izboru na državnem tekmovanju na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, razvojne dejavnosti, umetnosti in športa,
- nagrajeno znanstvenoraziskovalno, razvojno ali umetniško delo na državni ali mednarodni ravni,
- objava znanstvenoraziskovalne naloge v strokovni reviji ali zborniku,
- drugi izjemni dosežki.

Kljub dejstvu, da je zakon razširil krog upravičencev, ki imajo na vsaki ravni izobraževanja možnost zaprositi za Zoisovo štipendijo, zakonu ni uspelo vzpodbuditi tesnejših povezav z gospodarstvom oziroma izkoristiti potencial nadarjenih na znanstveno-raziskovalnem področju ter tudi finančno opravičiti finančni vložek v razvojni potencial naše družbe in tako preseči osnovno pomanjkljivost Zoisovega štipendiranja v 90-ih letih.

Predlog upoštevanja korekcijskega faktorja je, kot ugotavlja tudi državljan, preveč odvisen od subjektivne ocene ugotavljanja zahtevnostne ravni posamezne univerze oziroma fakultete – kljub vsemu obstoječi zakon z merili ugotavljanja uvrstitev med najboljših 5% študentov ter izjemnimi dosežki skuša preseči v zadnjih 20-letih uveljavljeno merilo zgolj doseganja povprečne ocene za ohranitev štipendije. Vendar rezultati kažejo, da večina štipendistov štipendijsko razmerje ohranja, tako kot včasih, le s povprečno oceno študijskega uspeha...morda je tudi zato v praksi najbolj razširjeno prepričanje, da je najpomembnejše merilo za pridobitev ali ohranitev Zoisove štipendije ravno povprečna ocena študijskega uspeha.

Prav zato se je oktobra 2011 začela sestajati medresorska delovna skupina, v kateri sodeluje tudi strokovna javnost, s ciljem oblikovanja novega predloga sistema vzpodbujanja in nagrajevanja dijakov in študentov, ki s svojimi izjemnimi dosežki dejansko izkazujejo dodano vrednost svojega znanja v znanstveno-raziskovalni ali razvojni dejavnosti na področju naravoslovja, družboslovja ali umetnosti.

Lep pozdrav!

Pripravila:
Simona Zagorc
podsekretarka

Irena Kuntarič Hribar
vodja sektorja za vseživljenjsko učenje
in štipendiranje

Zoran Kotolenko
NAMESTNIK GENERALNE DIREKTORICE

Priloge:

- Vročiti: Državni Svet Republike Slovenije, gp.ukom@gov.si
- Arhiv, tu